

Széchenyi:

A boldogságot
csak mi magunk
szerezhetjük meg
munkával!

MURAKÖZ

Csáktornya,
1941. október 23.

Előfizetési ár:
félévre 4.10 P.

Szerkesztőség: Árpád-utca 11.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 13.

Felölös szerkesztő: Dr. SZABAD LAJOS

Politikai hetilap.
Megjelenik csütörtökön.

Szerbia válsága — Kriza Srbija

Nedics szerb miniszterelnök rádiószózata: „Az hiszitek, hogy néhány puskával legyőzitek a megszállót, aki egész Európa minden hadseregét legyőzte!”

Sulyos szavak! Megrázó szavak! Egy félrevezetett és cserben hagyott nemzet vezetőjének drámai felkiáltása népéhez. Szerbia népének helyzete talán a legsúlyosabb az összes európai nemzetek között, kik hittek az angol ígéreteknek.

Április hónapban, midőn a volt Jugoszlávia akkori politikai vezetői Bécsben aláírták a tengelyhez való csatlakozást, az angol pénzzel megfizetett szerb hazaárulók már készen álltak terveikkel, melyekkel saját hazájukat romba döntötték.

Vakok voltak! Nem látták, mi lett sorsuk azon nemzeteknek, akik hittek az angol ígéreteknek és ezzel önmagukat és hazájukat veszedelembé döntötték, nem volt nekik elég Lengyelország, Franciaország, Norvégia, Belgium, Görögország sorsa. Vagy talán nem akarták ezt látni? Ez esetben bűneik még sokkal súlyosabbak, mert tudatosan okozták hazájuk romlását.

De egyről megfelelőztek számításaikban. Arról, hogy a győzedelmes Német Birodalom nagy Führere az első pillanattól fogva állított terveiken s nem várta meg, hogy orvul hátlámadják, hanem a kellő pillanatban végigseperle győzhetetlen hadaival Jugoszláviát, karöltve a vitéz magyar honvédséggel felszabadította az erőszak, népeik akarata ellenére, elcsatolt területeket és ezzel Délkelet Európát megszállította a második világháború borzalmaitól.

A szerbe népet, önhibáján kívül, tisztán a hatalom birtokosainak bűnei folytán, súlyos megpróbáltatások érték. A becsületlen szerbek igyekeznek megmenteni a menthetőt, de a Londonba menekült hazaárulók még mindig nem nyugszanak. Idegenből, idegen pénzzel terjesztik világromboló, istentelen eszméiket és nyugodt lelkiismerettel nézik, hogy gaz eljárásukat naponta hány ártatlan ember fizeti meg életével és mennyi nemzeti vagyon pusztul el az áldatlan testvérhárcban, amelyben nem a jól elbujt szüktől parancsnokló, nem is szerb, hanem idegen, kommunista rablózérek pusztulnak el, hanem a félrevezetett szerb nép.

Nedics tábornok, szerb mi-

Nedics srbski ministerek predsednik je rekel na radio: Kaj mislite, s par puški bote prevladali okupatora (nemsku vojsku), koji je pobedil se vojske cele Europe.

Teške reči! Reči koje človeka stepeju! Boleći kric voditelja jednoga naroda, kojega so odvodili na krivi pot i onda ostavili na cedilu. Srbskom narodu je morti najteži med semi evropskim narodima, koji su verovali engleskim obećanjima.

V mesecu aprilu, da su ondašnji politički voditelji bivše Jugoslavije, v Beču potpisali kontrakta s osovinskim silama, so srbski, s engleskim penezi plaćeni, izdatvelni domovine već gotovi bili s svojimi plani s šterimi su v propast spravili svoju domovinu.

Bili su slepi! Ne su vidli, kaj se pripetilo z onimi narodima, koji su verovali engleskim obećanjima i stem su spravili sebe i svoju domovinu v propast, ne njim je dosta bilo, kak je žiela Poljska, Francoska, Norvegija, Belgija, Grčka. Ili morti su to ne šteli videti? Onda su njim grehi još puno vekši, kajti su bili svesni toga, kaj delaju proti svoji domovini. Ako bi si bili samo malo premišlivali, bili bi mogli prevideti, kaj saki, makar i najmenjši, korak proti osovini, more škoditi samo njihovoj domovini.

Ali za jeno so pozabili pre svojem računom. Za to, kaj je veliki Führer dične Nemške države, od prvoga časa pregledal črez njihove plane, pak je ne počekal, dok bi ga, živjanski po hrbtu napali, nego je v pravo vreme svojimi trupama, koje se nedaju pobediti, pregazil Jugoslaviju i skup s viteškimi magjarskim honvedima oslobodil je one zemle, koje su, proti vole svojih naroda, silom otecpili i stem je oslobodil južno zapadnu Europu od strašnosti drugoga svetskoga tabora.

Srbskoga naroda su prez njegve krivnje, čisto zbog grehov onih, koji su vlast meli vrokaj, stírali v veiku nesreću. Poštení srbi, koji su znali i znaju, kaj se Srbija nigdar nemre vufati v engleska obećanja, očeuju obraniti kaj se da, ali izdatvelni domovine, koji su pobegli v London su još navek ne pre miru. Iz stranjkoga, s stranjkimi penezi širiju svoje prebožne misli, koje su celome svetu na kvar i z mirnom dušom glediju, kulko nekrivih ljudi mora saki den, zbog njihovih lopovčini, smrt podnesti kulko zgne narodnoga ljmetka v toj nesrećnoj bratskoj borbi, v kojoj ne gineju oni stranjski, komunistički rauberski kapitaní koji odzadi, dobro skrito zapovedaju, nego zapelan srbski narod.

Nyolcvan kilométernyire állnak Moszkva előtt a német csapatok

Nemške trupe stojju na 80 km. pred Moskvom

Legujabb jelentések szerint a német haderő nyomása Moszkva felé erősödik és különösen Malo-Jaroslavovnál ellenáthatatlan. A csapatok már 80 km-re megközelítették a várost.

A Moszkvai rádió elismerte, hogy a helyzet feszült és a németek hatalmas erőket csoportosítottak a város ellen.

Kak najnovše javlaju, nemci tak jako tlišču frontu pred Moskvom, osobito pre Malom Jaroslavu se ne daju odbiti. Već su došli do 80 klm. pred varaš.

Radio v Moskvi je priznal, kaj stvar zlo stoji i da su nemci postavili velku vojsku proti varaša.

Roosevelt ujjabb megtorpedózott hajót jelentett be

Roosevelt je prijavil novu torpediranu ladju

Roosevelt elnök bejelentette, hogy Afrika nyugati partján egy német buvárhajó megtorpedózta a Leygh nevű 6525 tonnás hajót, amelynek 39 főnyi személyzetéből 22-öt egy mentőhajó megmentett.

Predsednik Roosevelt je najavil, kaj je s zapadne strane Afrike, jedna nemška podmornica torpedirala Leygh zvanu, 6526 tona tešku ladju, od personala, kojih je bilo 39 ljudi, su 22 z jednom ladjom obranili.

Fenyegető csapatösszevonások Japán felé

Proti Japanu su sovjeti čuda soldačije skup potegli i stem se groziju

Wilkieval az élén a republikanus párt száz tagja szótatot intézett a szenátushoz, amelyben a semlegességi törvény felfüggesztését követelik.

Beckman amerikai püspök viszont egyik szótatában élénken tiltakozik, hogy az amerikai népet vágóhidra vigyék.

Sto ljudi republikanske stranke z Wilkiem na čelu su napravili poziv na senat (visoka oblegatska hiža), kaj bi zakona neutralnosti za ve pustili na stran.

Na suprot tomu, Beckman amerikai biskup jednim svojim govoru se protiví, kaj bi američkoga naroda tirali na šloprog.

A semlegességi törvény felfüggesztését követeli Wilkie pártja

Wilkie-ova stranjka zahtera, da bi'zakona neutralnosti za ve deli na stran

Tokiói távirat szerint a japán kormánynak tudomására jutott, hogy a Szovjet nagy csapatösszevonásokat eszközöl a Távolkeleten és ezért Japán megfélemlítő ellenintézkedéseket tesz.

Kak s Tokia telegrafiraju, japanska vlada je zavredila, kaj su sovjeti čuda soldačije skup potegli na dalekom ishodu, pak su stoga i japanci napravili potrebne korake.

niszterelnök, német védelem alatt igyekeznek a romokat eltakarítani, a szerb népet újra lábra állítani. Drámai szövegét így folytatja:

„A szerb népet azok küldik a halálba, kik a londoni rádióban ülnek. Miért nem jött segítségetekre anglia áprilisban? Hol volt a hatalmas Szovjetorszag? Egyedül maradtunk a világ legerősebb hadseregével szemben, amely viharként száguldotta rajtunk. Hat hónapja hazudnak nektek Londonból, Moszkvából és Egyiptomból, ti pedig a végkimerültség hisztek nekik”...

Hallják meg e szavakat és jól fontolják meg azok, akik még mindig London és Kelet felé tekintgetnek, gondolják meg, hogy mennyi szenvedésnek vannak kitéve a mi vitéz hőseink, kik messze földön, távol hazánktól vérüket és életüket áldozzák azért, hogy mi itt nyugodtan élhessünk és békében költösködjünk el mindennapi kenyérünket.

Aki Istenben bizik, nem csalatkozik! Aki fegyvert fog, fegyver által pusztul! Anglia elvette az Istent, fegyvert fogott hamis eszméi diadaláért előbb hamis ígéretekkel félrevezette és nyomorba döntötte Európa népeit, most pedig — miután minden kötél elszakadt — az egész világ legborzalmasabb ellenségével, a mindent nyomorba és halálba döntő orosz bolsevizmussal szövetekezett, de az Isten igazát védő, diadalmas német, magyar és olasz seregek győzedelmeskedni fognak, Angliát pedig el fogják érni a Szentírás szavai: „Perditio tua est in te...“ A te pusztulásod benned magadban van.

General Nedić, srbski minister-ski predsednik, trsi se, pod nemškom obranom pospraviti ruševine i postaviti srbskoga naroda nazaj na noge. Svoje teške reči ovak nastavla:

„Srbskoga naroda oni pošiljaju v smrt, koji sediju pre radio v Londonu. Zakaj nam je Engleska v aprilu ne došla na pomoć! De je bila situacija Sorjetska Rusija? Sami smo ostali proti najjakše vojske celoga sveta, koja nas je, kak viher pregazila. Šest mesece vam lažju z Londona, Moskve i Egiptoma, a vi njim verjete do zadnje kapli krvi...”

Naj čujeju te reči i naj si je dobro zapametiju oni koji jos navek glediju v London i v istok, naj si dobro premisliju, kolke moke trpiju naši viteški junaki, koji na dalekoj zemli, dalko od naše domovine alduju svoju krv i življenje za to, kaj mi tu mirno moramo potrošiti našega sakdašnjega kruhka.

Koji se v Boga vufa, on se nabo vkanil, koji sablu zdigne, od sable bo zginul! Engleska je odhitila Boga, sablu je zdigla za svoje krive misli, predi je z lažnim obećanjim vpelala na krivi pot i v propast Evropske narode, a ve pak — da joj je sako vufanje prepalo — se zvezala z najstrašnejšim nepriatelem celoga sveta, z ruskim bolševizmom, koji pošikava se v propast i smrt. Ali dična nemška, magjarska i talijanska soldačija, koja brani božu pravico, bode pobedila, a Englesku bodu dostigle reči Svetoga pisma: „Perditio tua est in te...” Propast tvoja je v tebi samom.

Hirdessen lapunkban!

A városi előljáróság és képviselő-testület alakuló gyűlése

Prva sesija novoga varaškoga poglavarstva i zastupnikov

Oktober 16-án 18 órakor tartotta az ujonnan kinevezett városi előljáróság és képviselőtestület dr. Vida Ferenc járási főszolgabíró elnökelete alatt első alakuló gyűlést.

A gyűlést dr. Vida Ferenc főszolgabíró nyitotta meg szép beszéd keretében. Felhívta a polgárság képviselőit, hogy magyar szellemben, híven az ősi tradíciókhoz, vezessék a város ügyeit és képviseljék érdekeit.

Utána az ujonnan kinevezett előljárók és városi képviselők letették az esküt, majd Pecsornik Ottó városbíró átvette a város vezetését, beszédében üdvözölte az új városi előljárókat és képviselőket. Felhívta figyelmüket a rengeteg teendőre, amelyek szükségessé, hogy a város a magyar hazában elfoglalhassa az őt méltán megillető helyét és kérte a főszolgabíró támogatását.

Ezután a városbíró elnökelete alatt megalkultak a különböző bizottságok s ezzel a közügyek véget ért.

Oktober 16-ga ob 18 vuri su novo postavleni varaški poglavari i zastupniki držali svoju prvu sesiju v varaškoj hiži, a predsednik je bil Dr. Vida Ferenc főszolgabíró.

Dr. Vida Ferenc főszolgabíró je otpl sesiju z lepim govorom i pozval je varaške poglavare i zastupnike, da naj po starinski navadi, v madjarskom duhu vodiju varaške posle i tak na zastupuju interese stanovnikov.

Zatem so novo postavleni poglavari i zastupniki položili prisegu, onda pak je varaški bíró Pecsornik Otto prek zel voditelstvo varaša, pozdravil je nove poglavare i zastupnike, opomenul njih je na velke posle, koje je treba zbraviti, kaj bo varaš nazaj došel na ono mesto v magjarskoj domovini, koje ga pripada i prosil je főszolgabíróva za potpomaganje.

Zatim so zbrali sakoformne komišije, pri čem je Pecsornik Otto varaški bíró bil predsednik i zatim se sesija zvršila.

MÉG JOBB?

KIVITELBEN 37.50

Jobb is, olcsóbb is egyben? Nehéz elképzelni. És mégis — az elektromos technika terén bizony ma már így van. A nemesgáztöltésű Tungstam Krypton lámpák sokkal olcsóbban sokkal jobb fényt adnak. Olyan gazdaságos az áramfogyasztásuk, hogy saját árukat megtakarítják és a közben.

Hogyan voltak a bulgáriai szovjetügynökök felszerelve

Kak su bili spravleni sovjetski agenti v Bugarskoj.

MN A szőnyi rendőrizgatóság értékes kiállítás rendezett. A kiállítás a Bulgária fölött egybenyével leugrott és a tengerparton kitett, körülbelül negyven szovjetügynök felszerelését mutatják be a nagyközönségnek. A kiállított tárgyak között szerepel három gumicsónak is, egyenként kétféle ember befoglalóképeség el. Egy-egy ügynök átlagos pedagysza 100 kilogrammot nyomott. A pedagyszokban puskák, revolverek, minden egyes fegyverhez 350 darab patron, pokolgépek kézigiránátók és nagyhatású robbanószerkek voltak. A kiállított tárgyak között látni egy egészen modern és az Egyesült Államokban készült rádióleadó készüléket, valamint tíz miniatűr vevőt. Az ügynökök pompásan felszerelt ruházatát is látni magokkal, éspedig úgy félt, mint nyári ruhadarabokat. Nagy felhődobást keltett a kiállítás valamennyi látogatójában az a néhány kiállított ampulla, melyekben egyik-másik ügynök tífuszbacillust vitt magával.

(M. N.) Policijska direkcija v Sofiji je zložila interesantne stvari. Pokazali su narodu, kak su bili spravleni okoli četrdeset bolševički agenti, koji su se ober Bugarske spustili z zraka i koje su spolovili na morju. Meli su sobom tri čone z gumije, v saki vlezne po deset ljudi. Saki agent je imel sobom stvari do 100 kil. Meli su puške revolvere, k sakom oružju do 350 patron, peklnske mašine, granate za v roku zeti i čuda matriala za bombe delati. Meli so čisto moderne male radioaparate za glase davati, koji su v Ameriki napravleni, i deset malih radioaparatoz za poslušati. Meli su te agenti sobom i lepo spravlene oprave, zimske i letne. Čuda su se ljudi srdili, da su vidli male flašice, koje su agenti sobom donesli, a pune su bile s tifusovimi bacili (male glivice, koje širiju holest) i stemi su agenti štili med narodom to strašno bolest rezširiti.

Autószerencsétlenség a Mura mellett

Nesreča z autom pre Muri

A múlt héten Miholesek Lajos esakertényi taxisorfőr autójával a Mura mellett járván, egy hodosányi fuvaros megbakrosodott lova nekiroliant az autónak és a kocsirudalt átlátta a hátsó ajtókat. Szerencsére senki semült az autóból, mert különben a kocsirud agyonzúzta volna Miholesek Lajos jelentékeny kárl szenvedett.

Prešli tleden se Miholesek Lajos autokatsi šofer pelal poleg Mure, pak mu jeden hodosányi foringás, kojemu se konj splášil, naletel na auto i z rudom predrl zadnjega obloka. Na sreću je nišči ne sedel v auto, jer bi ga bil rud zaklal. Miholeček ima dosti kvara.

Most, hogy Budapesten lezajlottak a Filov bolgár miniszterelnök látogatásával kapcsolatos ünnepségek és a bolgár kormányelnök és a magyar kultuszminiszter aláírták a magyar-bolgár kultüregyezményt, visszapillantást kell velünk a két nép közös sorsára.

A világháború után két szerencsétlen kis ország próbálkozott azzal, hogy lehet ezután megélni és ha lehet talpra is állni. Magyarország és Bulgária, mindkettő megcsónkítva, próbálkoztak új életet kezdeni abban az Európában, ahol mindent csak ellenséget és gyűlöletet láttak a kis népek. A trianoni és neully-i bírlések szorongatták ezt a két országot, a kisántant és a balkán-szövetség pedig gondoskodott róla, hogy ezek a bírlések ne átguljanak.

Ez a két nép vesztett a legfőbb területben, népességben és nemzeti vagyonban és így természetesen, hogy egymás oldalán az ellenséges nyugati Európával szemben a tengelyhatalmaknál kereste a boldogulás útját.

A magyar és bolgár külpolitika jókor felismerte, hogy csak is a lengyel oldalán érheti el revíziós céljait és ezt az események be is igazolták. A nyugati demokráciák elváltak politikájuk csődöt mondtak és a két nemzet majdnem azonos időben érte el küzdelmei célját. Magyarország kormányzójának és a bolgár ciárnak böles vezetése megmutatták az utat, mely a két nemzet boldogulásához vezet.

Filov miniszterelnök, ki közben most megjárta Budapestet, nehéz időkből igazi államférfiülként vezette a bolgár külpolitikát. A ma már erős Magyarország és Bulgária hívatottak lesznek arra, hogy a jövődől Europa sorsának irányításába beleszóljanak. Közös multjuk, közös szenvedéseik, az egymás oldalán végigküzdött harcok szorosra fűzték a két testvérem-

zet sorsát és biztosítani fogják jobb jövőjüket és méltó helyüket az európai nemzetek sorában.

A bolgár miniszterelnök budapesti látogatása jelentős hátkörve ennek a politikának és a két testvéremzet boldogulásának.

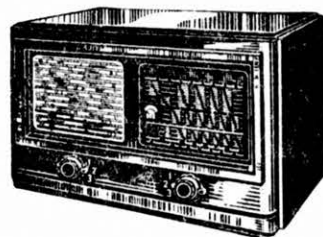
Ve da su minule parade, koje su se obdržavale, da je Filov bugarski minister predsednik pohodil Budapesta i da su bugarski vladin predsednik i magjarski minister škol potpisali magjarski - bugarski kulturni paktum, moramo malo nazaj pogledati na skupnu sodbinu teh dve narodov.

Potli svetskoga rata su dva mali nesrečni narodi probali, jeli se da živeći i ako je moguće i nazaj postaviti na noge. Magjarska i Bugarska, obedve okrijene, su probale z nova živeći v onoj Europi, de su mali narodi seposod videli samo nepriatele i mržnju. Trianonski i Neully-ski lanci su tiskali te dva orsage, a mala antanta i balkanski sporazum su se brigali za to, kaj se te lanci nebi nategili.

Ovi dva narodi su najviše zgubili zemle, ludi i narodnog imetka, pak se tak samo po sebi raeme, kaj su, jen kre drugoga proti nepriatelskoj zapadnoj Europi, pre osovinskim silam iskali svoju pomoć i bolše življenje.

Magjarska i bugarska vunjska politika je v pravo vreme prepoznala, kaj samo poleg osovine more najti ono, kaj z revizijom išče, pak se pokazalo, kaj je tak i je. Slepá politika zapadne demokracije je prepala i ovi dva narodi su skorum v isto vreme dostigli ono, za kaj su se borili. Guverner Magjarske i bugarski cesar su s modrom glavom pokazali pota, koji bo te dva narode dopelal do lepšega življenja.

Filov, bugarski minister predsednik, koji je med tem pohodil Budapešta, v ovim teškim cajtim, kakti pravi državnik vodi bugarsku vunjsku politiku. Denes već jaka Magjarska i Bugarska bodo stvorene za to, kaj bodo mele reć tam, de se bo krojila buduća sudbina Europe. Skupna prošlost,

ORION RÁDIÓ

KAPHATÓ MINDEN RÁDIÓKERESKEDŐNÉL

skupne moke, skupne borbe jen kraj drugoga, povezale su te dva bratske narode i bodo njim zasigurale bolšu budućnost i vredno mesto v redu eu.opskih narodov.

Budapeštanski pot bugarskoga ministra predsednika je važen menik ove politike i bolše sreće ovih dve narodov.

— Postavili su glavno doktora v trahomski špital v Prelogu.

M. kir. minister* sa znutrešnje poste je postavil dr-a Fazekas Józsefa, poddoktora očnoga špitala v Budapeštu, za privremenoga glavno doktora k očnom špitalu v Prelogu.

Magjarstvo Medjimurja

Gledimo medjimurska imena

Znanci su već zdavnja prenašli, kaj su magjarska prezimena od stvari ili mesta, a slavenska prezimena pak od imen — od prezimen ili imen.

Pre slavenskim narodim već od starinskih vremen, dete zoveju, zvun po krstnom imenu, ako očjeu reći i to čije je to dete i po krstnom imenu oca i to tak, kaj k imenu oca prekeliju jeden „ič“, „vič“, ili „ovič“. To je onda znak familije v kojoj je dete rodjeno. Na priliku: „Stefan Pavlovič“, (Stefan Pavlov sin), „Ivan Karlovič“ (Ivan Karolov sin) i td.

To se pre medjimurskom narodu nigdar ne pripetilo. Te narod si je svoja prezimena navek zbiral po stvarim, ali pak negda ali retko da si je zebrao takše prezime, koje je bilo čisto z njegve fantazije i neje značilo niti stvar, niti drugu kakšu misel, ali prezime se neje nigdar zvršilo s „ič“, kajti to je dalko od duha medjimurskoga je-

zika. Ako pak je štel reći, čije je to dete, onda je rekel tak, kak se po medjimurski rihtig reče: „Ivanov sin“, „Anina kči“ i t. d.

Od čuda jezer medjimurskih imen, bomo tu imen napisali: par Hajdinjak, Dovečer, Rob, Kataneć, Vrbaneć, Medjimureć, Klobučar, Vrhari i t. d.

Prezimena, koja zvršavaju s „ič“, nesu medjimurskoga roda. Za vreme jezero let stare povesti inaše domovine, med Magjarskom z Horvatskom granice ne su bile naprte, moglo se seliti sem i tam i ženiti prek granice. Medjimurski semi, osobito konjski so bili na velkom glasu po celom orsagu i s Horvatske je čuda ludi došlo na te seme, koji su vidli medjimurske prilike, pak so radi dali svoje sine v medjimurske familije. Te su sobom donesli prezimena, na kraju s „ič“, ali već potli prvoga roda so se obrnuli v našu krv i denes

su najbolši magjarski i medjimurski sini naše domovine.

Medjimurski narod, koji je črez sto i sto let alduval čuda krvi, je rad sprijel ovo tih doselenje, kaj ti one čuda delaveć koji su v vitezkim borbama dali svoje živote, trebalo je namestiti, ali svoj matjarski i medjimurski duh nigdar ge je pustil. Medjimurski starinski narod nigdar ne je postal horvatski, nego oni, koji so se doselili su postali medjimurci.

Znameniti je broj i medjimurskoga starinskoga magjarskoga naroda. Tu su stauvali magjari već si onda, da ga maticam niti [ora niti glasa ne je bilo, pak tak je ne moći prenajti, v šterom stoletju su došli sem. Sigurno onda, da so se magjari prvi pot širili (pred 1000 let) ili morti da su Tatari tu hodili (1244), so mogli dojti sem. Csák Máté, glasoviti velikaš, je v XIII. stoletju stvoril Cakvea (Csák-tornya, Csakov Turan), a jeden drugi velikaš, Póth zvani je stvoril Póth-tornya (denes Bottornya, Pod-Turn) zvano selo. Kak se

stoga vidi za vreme Tatarov so v Medjimurju već magjari stauvali i zgornje i spodnje Medjimurje je se puno najboljih magjarskih imen: „Varga, Furdy, Kanizsaj, Szegedy, Hunyady, Haramia, Soós, Nagy, Nagyfalussy, Murakósz, Balogh, Kóros, Hegedüs, Angyal, Végh, Rhosóczy, Faisz, Mihóczy, Juhász, Fodor, Osetrugnyay“ i t. d. To su se medjimurske magjarske familie, koje i den denes živiju i čuda njih i denes čuvaju svoje plemičke diplome. Nažalost, najmlajši od njih — denečni — već slabo znaju magjarski i nepoznaju povեսno značenje svojih vitezi.

Plemenitašov ima i čuda z medjimurskim imeni, to su familie Glvina, Mihoček, Hajdinjak i t. d. To pak posvedoči, kaj su medjimurci dobri magjarski domolubi i pravi starinski vitezi.

Ran tak je medjimurski narod, črez sto i sto let začuval i sebnjnost svojega jezika. To mu ne su mogli v kraj zeti niti z okupacijom črez 23 let.

A Hét - Tjedem

Csütörtök - Csütörtök

Filov miniszterelnök és Hóman Bálint kultuszminiszter aláírták a magyar-bolgár kulturális egyezményt. — Moszkva külső védelmi gyűrűjénél folyik a harc. Szovjet jelentés szerint a németek áttörték vonalukat. Kalinin és Kaluga már napokkal ez előtt elesett. Odessza védelmi állásait is áttörték. — A japán külügyi bizottság erőlyes politikát követel Amerikával szemben. — Kazánba menekül a szovjetkormány. — Amerika nem hajlandó hadianyagot szállítani a Szovjetnek az iráni vasúton. — Az olaszok elfoglaltak egy fontos vasúti csomópontot és véres veszteségeket okoztak a bolsevistáknak. — A Donec-medence védői egyre szűkebb térre szorultak. — Finn repülőgépek bombatámadást intéztek a Murman vasút több pontja ellen és elfoglaltak egy fontos vasúti csomópontot Kelet-Karéliában. — Hal nap alatt 85 repülőgépet vesztett Anglia. — Az olaszok elsüllyesztették egy angol tengeralattjárót. — A vörös tartalékok sem segíthetnek a szovjetek helyzetén. — A japán kormány lemondott.

Filov bugarski ministrerski predsednik i Hómant Bálint magjarski školski minister su potpisali magjarski-bugarski kulturni sporazum. Pre Moskvi bitka je već pr vunjskem obruču varaša. Sovjeti sami pričaju, kaj su njim nemci predri frontu. Varaši Kalinin i Kaluga su opali već pred par danov. Pre Odesi su naši isto predri linije za obranu. Japanska komisija za vunjske posle zahteva oštre mere proti Ameriki. Sovjetska vlada se skrila v Kazan. Amerika neće lifrati sovjetam taborski matrijal črez Iranski železnicu. Talijani su zavzeli jednu važnu železnicu i krvave zhubičke su napravili bolševikam. Pre Donecu su sovjetski branitelji se bole stišjeni. Finci su bombardirali železnicu Murmanski i zavzeli su važne štreke v istočnoj Kareliji. Englezi su črez 6 dni zhubili 85 avionov. Talijani su vtopili jednu englesku podmornicu. Niti čerlana rezerve već nemre pomagati bolševikam. Japanska vlada je odstupila.

Péntek - Petek

560.000 fogoly, 868 páncélcsoeci és 4133 löveg a brjanszk-vjazmai záskmány. — Az igazságért harcoló népek sorsközössége forrasztja össze nagy barárai oldalán Magyarországot és Bulgáriát. A tegnapi Budapestre érkezett bolgár miniszterelnök és a magyar kormányfő pohárköszöntői a két baráti nemzet hivataláról. A kormányzó kihallgatásán fogadta a bolgár miniszterelnököt. Lelkes ünnepléssel köszöntötte a magyar főváros Filov miniszterelnököt. — Egy német tengeralattjáró elsüllyesztett egy brit rombolót Gibraltár előtt. — Torlaszokat emelnek Moszkva utcáin és fegyvereket osztanak ki a lakosságnak. — Ehezik és fáznak

Szentpéterváron a lakosság és keserűségében adomákal gyárt az angol segítségről. — Tömegkivégzések a GPU főhadiszállásán. — Nyugatról már védhetetlen a Donec iparvidéke. — A Keletről tenyegelő veszély végleg ellűnt. Semmilyen tengerzár sem képes már a birodalmat kihezetni, — mondotta Göbbels. — Az angol nép véleménye: Ha a Szovjetunió vereségét szenved, Németországot nem lehet többé legyőzni. — Nagy gyorsasággal nyomulnak előre a finnek Petrovszkjéltől északra. — Kivégeztek Ujvidéken öt kémelt.

Pre Brjansku i Vjazmi su se skup vlovili 560.000 zaroblenikov. 868 okloplenih kol i 4133 štukov. Magjarsku i Bugarsku bodo, poleg svojih velkih prijatelov povesele skupne sodbine narodov, koji se boriju za pravicu. Bugarski minister predsednik, koji je večera došel v Budapest i magjarski minister predsednik su v svojimi pozdravi govornili za zvanost teh prijatelskih narodov. Gospon Guverner je prijel na audenciju bugarskoga ministra predsednika, a narod magjarskoga glavnoga varaša je oduševleno pozdravil Filova, bugarskoga ministra predsednika. Jedna nemška podmornica je, pre Gibraltaru vtopila jednoga engleskoga rezorača (taborska la-

legfőbb katonai parancsnokait. — A forrongó Moszkvában kihirdették az ostromállapotot. — A magyar csapatok a szövetséges kötelekekkel üldözik az Azovi-tenger és a Donec között szétvert ellenséget. — A Szovjetunió termelőképességének kétharmad része német kézen van. — Sztalin veresége nemcsak a bolsevismus, hanem Anglia vereségét is jelenti. — A honvéd csapatoknak kiemelkedő szerep jutott a dnyeperei megsemmisítő csatákban. — Bombázápor Anglia nyugati és keleti partvidékének kikötőire. — visszavonuló bolsevisták felgyújtották és kifosztották Zaporozsjet. — Amerika egyelőre nem szállít hadianyagot a Szovjetnek. — Sem Roosevellt elnök, sem az amerikai vezérkar nem hajlandó amerikai expedíciós sereg kiküldését javasolni. — Ismét meghiúsult az angolok kitörési kísérlete Tobruknál. — A korzó névaláírásával ellátott lényképet adta Filov bolgár miniszterelnöknek, aki viszont átnyújtotta Bárdossy Lászlónak a Szent Sándor rend nagykeresztjét.

Taborski minister Toyo je prekel japansku vladu. Zbog toga, kaj se vlada v Tokio (japanski glavni varaš) premenila, je Roosevelt na fletnom pozval američke najvišese soldačke komandante na konferenciju. V Moskvi, de se spravla revolucija, su preglasili opasno stanje i stem su civilne vlasti prestale zapovedati. Magjarske trupe, skup s zvezanog vojskom dale preganjaju rezbitoga nepria-

Német lovasság előnyomulása (Foto RDV.)

dja). V Moskvi na vulici delaju zapreke za obranu i deliju ludem oružje. V Petrogradu ludi gladuju i zebeju, pak se žohko norca delaju, engleskoj pomoći. GPU (bolševički policaj) kole ludi na kupe. Od zapadne strani već je ne moči braniti fabrike pre Donecu. — Od ishoda je pogibel do kraja prešla. Z nikšim zaprekama je ne moči Nemšku stirati v glad, veli minister Göbbels. Engleski narod je mišljenja: Ako bodo sovjeti biti, onda više nabo moči Nemšku prepreladati. Finci ideju jako fletno napre severno od Petrovszkoga. V Ujvidéku (Novi Sad) su skončali pet špionov.

Szombat - Sobota

Toyo hadügyminiszter vette át a japán kormány vezetését. — A tokiói kormányváltás miatt Roosevellt sürgősen tanácskozárra hívta össze az USA

tela med Azovskim morjem i Donec vodom. Kaj su sovjeti mogli povati, od toga su dve trećine v nemški rokaj. V velkim bitkam pre Dnieperu de su nepriatelja ponštili, su honvedske trupe mele velki del. Celi deždj bombe je curen na zapadne i ishodne kraje Engleske, de ladje stojuju. Bolševiki su predi, nego su varaša Zaporozje ostavili, se zraubali i vužgali. Amerika za ve ne pošila sovjetam taborskoga matrijala. Niti predsednik Roosevett, niti američki generalštab neće preporučiti, kaj bi se američke trupe pošilale na taborišče. Pre Tobruku (v Afriki) su englezi pak probali vun predreti, ali su ne mogli. Gospon Guverner je dal Filovu, bugarskom ministru predsedniku svoju fotografiju s svojim potpisom, a Filov pak je okiněl Bárdossy Lszló-a, magjarskoga ministra predsednika s velkim križom reda Svetoga Sandora.

Vasárnap - Nedela

648.000 fogollyal, 1197 páncélcsoeci és 5229 löveg zsákmányul ejtésével, győzelmesen végelt a brjanszk-vjazmai csata. — Allandóan bombázzák Moszkva és Szentpétervár hadiüzemeit. — Az új japán kormány a tengellyel szorosan együttműködve valósítja meg Azsia új rendjét. — Tíz angol hajót és két rombolót elsüllyesztettek a németek. — A szovjet rombolózáslóaljak még a vizet is megfertőzik. — Egy erdőben 36 népbiztost, 3 lábornokot és több magasrangú szovjet törzstisztet fogtak el a németek. — Filov Bogdán bolgár miniszterelnök visszaindult Bulgáriába. — Az árellenőrzés új rendszere hatékonyan le fog törni minden árdrágitást és spekulációt, mondotta Györffy-Bengyel közléllási miniszter. — Megalakult az új japán kormány. — Amerika igazi célja átvenni Angliától a világteregen az uralmat. — Ujabb tizenhét kivégzés a cseh protektorátusban. — Halállal büntetnek mindenkit Dániában, aki a közbiztonság ellen vét.

Bitka pre Brjansku i Vjazmi je zvršena. Se skup su Nemci vlovili 648.000 zaroblenikov, 1197 okloplenih kol i 5229 štukov. Nemci stalno bombardiraju taborske fabrike v Moskvi i Petrogradu. Nova japanska vlada oče skupa s osovinom stvoriti novi red v Aziji. Deset engleskih ladji i dva rezorače su nemci vtopili. Sovjetski bataljoni za poništenje su i vode zagitali. 36 pučkih poverenikov (ruski ministri), 3 generale i čuda visokih oficirov su nemci v jeni šumi vlovili. Filov Bogdan bugarski minister je nazaj odišel v Bugarsku. Novi način kontrole cen bude zrušil sako nabijanje cen i spekulaciju, je rekel Györffy-Bengyel, minister za opskrbu. Nova japanska vlada je složena. Ameriki je to pravi cilj, kaj bo odrela Engleskoj gospodarenje po svet-skim morjim. V češkom pretektoratu su pak 12 ludu skončali. V Danskoj štrofaju sakoga s smrti, koji pogreši proti javnoj sigurnosti.

Hétfő - Pondelek

Német SS-alakulatok rohamcsapatla házról-házra harcolva elfoglalta Rosztov előtt Taganrog kikötőjét. — A felmorzsoltt Timosenko-hadseregnek 67 lövészhadosztálya, 7 páncélos-hadosztálya és 6 páncélosdandára teljesen elpusztult. — Már 657.918-ra emelkedett a brjanszki csatában elfogott hadifoglyok száma. — A német, olasz és magyar csapatok által bekerített bolsevisták helyzete reménytelen a Donec-medence-

Phi ips, Standard, Orion
Siemens, Eka, Telefunken
rádióujdonságok
nagy választékban
Szabó Antal
rádió-üzletében
Nagykanizsa, Vár-épület.

ben. — Az új japán kormány külpolitikája a háromhatalmi egyezményhez igazodik. — A német, olasz és magyar csapatok által bekerített bolseviszák ellentámadási kísérlete véresen összeomlott. — Szombaton 71 repülőgépet vesztett a szovjet. — Anglia délkeleti kikötőit bombázták a németek és nagy tüzek keletkeztek Graath Jarmuth kikötőben. — Több hullámban támadták az olasz repülőket Máltán. — Churchill a »japán fenyegetés« hangoztatásával az amerikai népet háborúra akarja tüzelni. — Az esetleges háborúért egyedül az Egyesült Államokat terheli a felelősség, — állapítja meg a japán Times.

Nemseke SS trupe su s šturmom od hiže do hiže zavele pred Rotovom, varaša Taganrog, de ladje stojuju. V Timošenkovoj vojski, koja se restepila, so do kraja poništali 67 pešičke divizije, 7 okloplene divizije i 6 okloplene brigade. Broj zaroblenikov, koje su vlovili u bitki pre Brjansku, se povekšal već na 657.948. Bolševičke trupe, koje su u nemške, talijanske i magjarske soldačije zaokrožile pre Donecu, već nemaju nikvo ufanje, kaj bi se mogle osloboditi. Japanska vlada ravna svoju vunjsku politiku čisto po kontraktu s osovinom. One bolševičke trupe, koje su nemci, talijani i magjari zaokrožili, su štele predreti, ali se njim to krvavo zrušilo. V sobotu su sovjeti 71 avionov zgubili. V južnom kraju Engleske su nemci bombardirali varaše, de ladje stojuju i velki ognji su se napravili v varašu Graath Jarmuth. Talijani su na višeput hitali bombe na Maltu (Engleski otok v Srednjem morju). Churchill veli kaj se »japanici groziju« i stem oče američke nahujstati na tabor, a japanske novine Japan-Times pišu je: »ako bo došlo do tabora, za to bodo krive jedino Američke države«.

Kedd — Tork

A német—olasz—magyar haderő lendületet előnyomlását a szovjetek nem tudják feltartóztatni a Donec-medencében. — A honvédsapatok fontos pontokat és több hidfőállást foglaltak el. — Számos szovjetvezető Törökországba menekült. — Moszkva közeli elcsétét várja a semleges sajtó. — A szovjet fővárosban szünetelnek a gyárak, Moszkva erődítési övezeteiben folyik már a harc. — Küszöbön a bolsevizmus elleni európai háború befejezése. — Felgyújtottak egy brit nagy kereskedelmi hajót a Szentgyörgy-csatornában. — Keletafrikában győzelmes harcot vívtak az olaszok és nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltak. — A Pireneusokba internálták a bűnös francia politikusokat. — Börtönbüntetésre ítélt vaj- és tojásdrágítók. — Odesszát bekebelezték a román közigazgatási területbe. — Filov bolgár miniszterelnök, aki hazaérkezett Szófiába, a magyar és bolgár nép őszinte rokonszenvéről nyilatkozott.

Sovjeti pre Donecu nemreju zadržavati nemške, talijanske i ma-

gjarske trupe, kaj nebi oštro napre išle. Honvedske trupe su zavele više važne točke i već mesta. Neutralna štampa se nadja, kaj bo Moskva za kratko vreme pala. V sovjetskom glavnom gradu fabrike stojuju. V Moskvi bitka teče već koli kul s kojimi očuju brani ti varaša, ali nemške novine pišu je da evropski tabor za poništenje bolševizma ide već proti kraju. Nemci su vužgali jednu velku englesku trgovačku ladju v kanalu Sv. Jurja. V istočnoj Afriki su talijani pobedili v velkoj bitki i zavzeli su čuda ratnoga materijala. Francoske političare, koji su krivi za tabor, su v Pirenejskim bregim (na španjolskoj granici) zapri v rešt. Pri nas su na rešt odsodili one, koji su putra i jejci draže tržili, kak je smeti. Odesu su deli pod rumunjsku administraciju. Bugarski minister predsednik Filov je došel dimo v Sofiju pak je govoril za priateljstvo magjarskoga i bugarskoga naroda.

Szerda — Sreda

A honvéd seregestek további előretörésükkel újabb értékes eredményeket értek el és foglyokat ejtettek. — A német és olasz csapatok elfoglalták Szalinót, a Donec-medence legfontosabb iparvárosát. — Dagó szigetét elfoglalták a németek. Ezáltal minden balti sziget német kézen van. — A szovjet rádió felhívást intézett a lakossághoz, hogy minden várost és falut változtassanak át erődé. — Az amerikai szenátus tiltkos ülésen tanácskozik a semlegeségi törvény megváltoztatásáról. — Tokiói hír szerint a japán—amerikai tanácskozások nem szakadtak meg.

Honvedske trupe su opet došle napre i s svojim borbama su postigle vredne uspehe i vlovile su zaroblenike. Nemške i talijanske trupe su zavele varaša Stalino, koji je poleg Doneca najvažneši fabrički varaš. Otoka Dagó su isto zavzeli nemci i stem su si otoki v Baltiskom morju došli v nemške roke. Sovjetski radio poziva narode, naj sako selo i sakoga varaša prenapraviju v kule i grade. Američki senat (visoka oblegatska hiža) v tajnoj sesiji respravla pitanje, kaj bi predelali zakona neutralnosti. (Stem bi Amerika mogla dojti v tabor). Kak s Tokio-a (Japanska) dobimo glase, japanske—američke resprave ne su pretrgli.

Orgyilkos merénylet áldozata lett a drávavásárhelyi bíró

Zaklali su nedelskoga birova

Mikor a magyar csendőrség Muraközbe bevonult, egyszerre megjavultak a közbiztonsági állapotok, az emberek éjjel is ki mertek menni házaikból és azt hittük, hogy a földalatti, az emberek életét és vagyonát veszélyeztető elemek észhez térnek és végre tudomásul veszik, hogy törvény is van a világon. Ennek dacára egy ocsmány gyilkosságról kell beszámolnunk, melynek Kreszinger György, Drávavásárhelyi derék, becsületes bírja esett áldozatul.

A gyilkosság lefolyása

Kreszinger György október 16-án, csülörtök d. e. viziszentgyörgyi szőlőjéből ment haza kerékpáron. A Drávához fel vezető uton megállította Safarics István drávavásárhelyi fiatalember és azt kérdezte tőle, jó volt-e a szüret. Kreszinger igenlő válaszára a gyilkos revolvert rántott és hasba lötte. Az áldozat kiáltására: »Mit csinálsz?« még egy lövést adott le rá és ezután elmenekült.

Kreszingernek még volt annyi ereje, hogy elbiciklizt a drávagyházi vasúti örházig, ott összeesett. Onnan beszállították a csáktornyai kórházba, de a gyors orvosi beavatkozás sem tudott rajta segíteni és 17-én reggel fél 7 órakor meghalt.

Az alispán a temetésen

Kreszinger György becsületes, jó magyar hazafi, a MEP szervezője volt, halálát mi is őszintén fájjaljuk. A holttestet hazavitték és Drávavásárhelyen temették el nagy részvét mellett. A temetésen mintegy 2000 főnyi nép vett részt. Koszorút helyezték és beszédet mondott dr. Brand Sándor Zala megye alispánja, a vármegye, Pecsornik Ottó városbíró Csáktornya város közönsége, Poszavec György községi bíró, Csáktornya külső községei, Benkő János jegyző Drávavásárhely község nevében és Csernecsec János magyar és horvát nyelven és még többben.

A hatóságok megtették a

szükséges lépéseket a gyilkos kézrekerítésére,

aki statártilális bíróság elé kerül.

Da su Magjarski žandari v Medjimurje došli, nam su se prilike sigurnosti popravile, ljudi su i v noći vupali vun s hiže i mislili smo, kaj oni koji rovariju pod zemlom i spravljaju človeku v pogibel življenje i imetka, bodo jem-pot itak došli do pameti i bodo zeli do znanje, kaj su i zakoni je na svetu, a na našu velku žalost moramo napisati za jedno grdo vmorstvo, kojemu je opal za šrtvu jen pošten človek, Kresinger Ojura nedelski birova.

Kak se vmarstvo pripetilo

Kresinger Ojura se 16. oktobra pred poldan pelal na biciklu, s gorice, s Sv. Jurja dimo. Na potu pre Drávahid-u (Prepetinec) ga mladi dečko Safaric Stefan s Nedelišca zastavil i pital ga, kakša je bratva bila. Kresinger je rekel, da je dobra bila. Na to je Safaric cuknil revolvera i strelil je Kresingera v črevo. Kresinger je garkriča: »Kaj delaš?« Nato ga Safaric još jempot strelil, a za tem je pobegel. Na smrt ranjeni Kresinger je još imel tulko jakosti, kaj se dopelal do prepetinske vahte, tam se zrušil.

Odpelali su ga v Čakovec v špital, doktori su bili mam k redu, ali već ga pomoći ne bilo i tak je siromak Kresinger oktobra 17-ga umrl. Mrtvo telo su odpelali dimo i v nedelišcu su ga zakopali.

Viceispan na sprovodu

Na sprovodu su bil do 2 jezero ljudi. Vence su deli i govore držali Dr. Brand Sándor viceispan Zalavarmegyeje v ime varmegije, Pecsornik Otto varaški birova v ime Cakovca, Posavec Györg općinski birova v ime Cakovske vunjske općine, Benkő János općinski notarjuš v ime općine Nedelišice i Csernecsec János magjarski i hrvatski i još više njih.

Kresinger Ojura je bil pošten, dober magjarski medjimurec, organizator Magjarske Stranjke Života, pak nam je jako žal, kaj nas je ostavil.

Vlasti so napravile korake, kaj se vmaritell prenaide,

bode došel pred statarilumski sod.

A nehézbombázó repülőgépek

A levegő örpülő erőjei, ezekről írt kimerítő szakcikket Sebesics László, a Buvár most megjelent októberi számában. Az érdekes folyóirat cikkei közül ki kell emelnünk Szobony József közleményét Budapest szociális lakáspolitikájáról, Baska Ernő írását a textiltésztéről és Mártonffy László összefoglalóját a rádium ereiről. Ezen kívül cikket írtak Palóczy Edgár, Magyarász Ferenc, Molnár Gábor és mások Balás Piry László adatokban gazdag cikke az új német építőművészet alkotásait ismérteti.

PÁLCSICS

FEST • TISZTIT FARBA • ČISTI

Gyár: Nagykanizsa

csáktornyai gyűjtő: Horthy Miklós-tér
(volt Kelemen Imre-féle helyiség)

munkáspárti sajtó Churchill bukásával számol

A Szovjet biztos pusztulása megrendítette az angol miniszterelnök helyzetét

A Szovjet-Unió katonai összeomlása Nagybritanniában olyan jelenségeket váltott ki, melyek politikai válság közelségére engednek következtetni. Mint a múltban, az ehhez hasonló alkalmakkor, a sajtó most is, alig, hogy az események nyilvánosságra kerültek, máris holmi vizsgálatokról kezdett írni, melyek arra lennének hivatva, hogy megállapítsák, milyen mértékben felelős a kormány az orosz katasztrófáért és volt-e módjában egyáltalán tenni valamit, hogy ezt a katasztrófát elhárítsa. Ezzel kapcsolatban nem egy cikkíró azt a kérdést is felvetette, miért nem igyekezett Anglia egy Nyugat-Európában keresztül vitt partraszállással az orosz frontra nehezedő súlyos nyomást tehermentesíteni. Ezek a kérdések természetüknél fogva már szinte saját maguknak tett szemrehányásokként hatnak, egyébként azonban az an-

gol viszonyok ismerői előtt nem sok jelentőséggel bírnak. Ugyanezeket a hangokat hallottuk a lengyelországi, norvégiai, hollandiai, belgiumi, franciaországi, görögországi, krétai hadjáratok befejezésekor, valamint Wawell tábornok libiai visszavonulása után is. Az angol kormány pedig rendszerint megcáfolja ezeket és megállapítja, hogy minden úgy történt, ahogy történnie kellett és hogy a kormány megtett minden tőle telhető. Valóban, a brit hadügyminisztérium az angol sajtó nyugateurópai inváziós terveivel kapcsolatban már annak idején kiadott egy meglehetősen szerény hangnemben tartott nyilatkozatot, amivel kétségtelenül bizonyosságot szolgáltatott arra, hogy ezzel és ehhez hasonló gondolatokkal, valamint tervekkel felelős helyen is foglalkoztak egy ideig.

párt számára elviselhetetlen. Pontosan ugyanazok az események ismétlődnek most meg. A munkáspárti sajtóban napvilágot látott támadások nyilván előjátékát képezik Halifax lord hamarosan bekövetkező visszahívásának és végleges elejtésének, legalább is arra az időre, amíg Churchill Nagybritannia miniszterelnöki székében ül.

Churchill támadja Halifaxot

Mindezek az angoloknak önmagukkal folytatott beszélgetések nem is bírának túlságosan nagy jelentőséggel, ha az utóbbi napok folyamán a dolgokban egészen rendkívüli fordulat nem állt volna be. A brit kormány oroszországi politikája felett gyakorolt kritikán keresztül a munkáspárti sajtó két legfontosabb szerve, a News Chronicle és a Daily Herald kiméletlen keménységgel támadták meg lord Halifaxot, a washingtoni brit nagykövetet.

Az ő rovására írják, hogy az Északamerikai Egyesült Államok kormányának — ilyenformán természetesen Hitlernek is — minden kertelés nélkül és a lehető legnyilvánosabb formában hozta tudomására, miszerint Nagybritannia ilyen és olyan okokból kifolyólag nincs abban a helyzetben, hogy a brit

kormány kritikusa által olyan nagy hangon követelt nyugateurópai partraszállást megkísérelje. Ezt az egyébként ártatlan körülményt használták fel az említett lapok arra, hogy Halifaxot mint a »chamberlaini világnézet poraiból újjáéledt örökösét« emlegessék és már-már hazaárulással vádolják. Ennek a problémának Halifax személye ellen irányuló éle tulmegy mindazon a mértéken, ami egyébként az angol sajtóban szokás. Ha meggondoljuk, hogy azok a támadások, melyek Halifax lordnak az angol kabinetből való eltávolítását és Washingtonba való küldését megelőzték, ugyanezekben a lapokban láttak napvilágot, akkor valószínűleg helyes az az elgondolás, hogy a jelenlegi támadásokban ugyanolyan iniciatíva rejlik, mint az akkoriakban.

Klíé legyen a hatalom ?

Kétségtelen, hogy a támadások mögött Churchill maga áll, aki, ha hatalmi helyzetének kiszélesítéséről volt szó, a Bevinnel fenntartott szoros barátsága folytán, mindig különösen vezedelmes taktikusnak bizonyult. És amint észreveszi, hogy pártjában egy vele szemben álló front alakul, nyomban támadásra indítja a Bevin által vezérelt munkáspárti sajtót. Ezen

az uton azután, hivatkozással kabinetjének egységes nemzeti karakterére, rendszerint sikerül neki a konzervatívok sorában ülő, gyakran igen hangos kritikusokat elhallgaltatnia. Halifaxnak annak idején el kellett Washingtonba távoznia, mert Churchill a konzervatívok előtt arra hivatkozhatott, hogy Halifaxnak a külügyminisztériumban való maradása a munkás-

Légrád ismét hitet tett magyarsága mellett

Légrád rk. egyházközség képviselő testülete most tartotta meg a kánorváltást Gruber Theodor plébános elnöke alatt.

Valójában ez nem is választás, hanem a hűség horvát nyelvű légrádi magyarság hűségnyilatkozata volt a magyarság mellett. Az egyházközség képviselői a horvátul egy szót sem tudó Varga Béla volt zakányi, jelenleg légrádi áll. elemi iskolai tanítót választották meg kánorrukká.

Ugyanekkor a tulsulyban horvát anyanyelvű képviselőtestület tagok elhatározták, hogy minden vasárnap a 9 órai mise magyar, a 11 órai mise pedig horvát lesz, de a misén a felajánlást ének szintén magyar lesz.

Gratulálunk a légrádi magyar szelleméhez, méltó utódai a nagy Zrinyiek, de gratulálunk a fiatal kánornak is, aki rövid idő alatt nyerte a légrádiak szeretetét és bizalmát.

Csónakon csempészték át éjjelkor a Dráván Horvátországba két nőt a határvi molnárok, akiket a perlaki csendőrök beszállítottak Kanizsára

Preločki mlínari so ob polnoči prešvercali prek granice v Horvatsku dve žene

A perlaki csendőrség egy járőre Galambos Vince és Hajdinák Mátyás perlaki határvi molnárokat beszállította Nagykanizsára és átadta a kir. ügyészségnek. A két határvi molnár — a nyomozás adatai szerint — emelnek a határon át való csempészséssel foglalkozott. Most is két nő éjjelkor a Dráván egy csónakon át csempészték horvát területre. Mikor azonban visszatértek, a határközegek rajtuk ütöttek. Így került a két csendőrközre és behozták őket a kanizsai ügyészségre.

Mindkettőt szabadlábra helyezték, ugyanben azonban tovább folyik a bünvádi eljárás.

Jena patrola preločkih žandarov je odirala Golomboš Vincia i Hajdinjak Matjaša, dravske mlínare v Kanizu i prek njih je dala kr. državnom tužitelu. Ovi dva mlínari — kak se je to pranašlo — su ludi švercali prek granice. I ve su ob pol noči dve žene prešvercali prek Drave v Horvatsku, ali da su nazaj došli, graničarska straža njih je prijala. Tak su došli v žandarske roke, a oni su je spravili v Kanizsu.

Obedva su dimo pustili, ali kvizicija se dale vodi proti njih.

Legrad je pak pokazal, kaj je magjarski

Zastupniki rim. kat. cirkvene općine v Legradu su ve držali veliku sesiju, na kojoj su kantora zbirali. Predsednik je bil Gruber Theodor plebanos.

To za prav niti neje bilo zbiranje, nego su legradski verni medjimurski magjari pokazali svoju vernost k magjariji. Zastupniki cirkvene općine su zebzali za kantora Varga Belu, navučitela predi v Zakany-u, a ve v Legradu, koji niti reč nezna horvatski.

V isto vreme su cirkeni zastupniki, kojih ga već medjimurskoga materinskoga jezika, zreklj, kaj bo sake nedele ob 9 vuri magjarska, a ob 11 vuri medjimurska meša, ali i na toj meši, bodo pre pefacijij magjarski popevali.

Gratulateramo legradčanam k njihovom magjarskom duhu, oni su vredni nasledniki velkoga Zrinyi-a, ali gratulateramo i mladomu kantoru, koji je za kratko vreme dostigal lubav i poverenje legradčanov.

colta Nedeljkovics nacionalista földművest. Ez fegyvert fogott, a kommuniszlak azonban lefegyverezték és magukkal vitték. Utközben a kommuniszlak megkérdezték Nedeljkovicsot, szeretete és gyermekeit? Igenlő feleletére a banda a földművest együtt visszament a faluba és Nedeljkovics szemelattára vadállati kegyetlenséggel meggyilkolta a földművest és leségét és két fiát. Végül pedig magát a földművest is halálra kínozták.

Belgradske novine „Novo Vreme“ pišeju, kakšne strašne zločestoće srbski komunisti delaju. Jedna komunistička banda je došla v selo Blesnava, pak su sobom odvleklj selaka Nedelkovića. On se branil s oružjem, ali su mu oružje zeli i odirali ga. Pajdoč su ga pitali, jeli ima rad svoju ženu i decu. On je rekla, da je, nato su Nedelkovića nazaj tirali v selo i pred njegovim očima na zverski način, su mu ženu i dva sine zaklali, a na zadnje su i njega na smrt smrcvarili.

„METROPOL“ Szálló Csáktornya

Város közepén. Modern komfort, 22 vendégszoba folyóvízzel, autógarázs. Mérsékelt árak.

Telefon Interurbán: 47.

Szerb kommunisták újabb rémtette

Strašno zlo, kaj srbski komunisti delaju.

A Novo Vreme jelentést közöl kommunista bándák újabb borzalmas gaztettéről. Egy kommunista banda behatolt Blesnava faluba és magával hur-

Vadászok!

Közöljék címüket

Vida Lajossal,
a Hangya Szövetkezet
lőttvad-kiviteli bizományosával
Nagykanizsa

došli pred sod, su se čudili, kaj bodo tak jako štrofani, ali to ne zgovor, kaj nešči ne pozna zakona.

Zakon X. 1941 ove grehe proti opće prehrane, već ne drži za male grehe (prekršaje) nego za zločine i tak je i štrofa. Saki zna, da ga v Magjarskoj tulko sega je, kaj ako se pošteno rezdeli, saki more dobiti, kaj mu je potrebno. Samo grešni čini moreju prehranu sprečiti, pak se onda razme, zakaj je te zakon tak ošter.

Po zakonu kriv je i on, koji ako ima potrebne stvari v rokaj, ne pova onak, ili ono kaj zakon ili naredba prepíše, a i on, koji ne povat kulko bi moral, ili ne tak kak je treba. Nadale on, koji svoje povanje neda v trgovinu, ili troši proti zakonu. Štrofani bude i on, koji svoje povanje ne troši onak, kak gospodarstvo zapoveda, ili se ne briga, kaj se povanje ne pokvari.

Štrofani bude i on, koji zaprte stvari proda, potroši ili poništi, ili na drugi način skrje pred potrošnjom, ili se ne pokorava zapovedi vlasti, da ga pozoveju, naj nutri da, kaj su mu zaprli. Takši moreju dobiti rešta do leto dneva, a štrofaju i onoga, koji je probal nekaj takšega včiniti. Ako je isti već bil štrofan zbog nabij nje cene, ili radi greha proti sigurnosti magjarske države i njenih mednarodnih interesov, onda more dobiti rešta do 3 leta.

Do tri leta rešta dobi i onda, ako je vrednost ponanja, ili robe, a kojom je zločina včinit, veška od 20.000 Pengő.

Poleg štrofa ga sod odsodi još i zgubiček službe i političkih prava, a ktomu mora još i kvara platiti v orsačku kasu. Ova štrofa je ne moči obrnuti na rešt.

A fogyasztói szeszárak kiszámítása a vendéglátó iparban

Kak se računava jakost kijače v krčmarskom poslu

A vendéglátó ipar részéről különböző panaszokra adott alkalmat a szesz-áremelésokról intézkedő és a szesz-eladásánál felszámítható haszonkulcsokat megállapító rendeletek helytelen értelmezése. A napokban a vendéglátó ipar érdekképviselei megjelentek az Árkormánybizottságon, ahol pontos felvilágosítást kértek a fogyasztói szeszárak kiszámítására. Az Árkormánybizottság illetékes szakosztálya a kérdés tisztázására a következő magyarázatot adta:

A vendéglátó iparosok csak a megállapított fe árakkal növelt beszerzési érték után számíthatnak fel az engedélyezett haszonkulcsok alkalmazásával hasznolt. A felvett szeszárak követ. kéztében adódó felárak után az Árkormánybizottság nem engedélyezett haszonkulcsot, tehát ezeket a felárakat a vendéglátó iparosok csak összegszerűen háríthatják át a fogyasztókra.

Az Árkormánybizottság által engedélyezett és tette indokoltá, hogy a szesz-termelések előtt a vendéglátó ipar ugvis túlzott haszonkulcsokkal dolgozott, azonkívül az ipar forgalma az utóbbi időkben hatalmas mértékben megnövekedett. Ilyen körülmények között nem volna méltányos a fogyasztók szempontjából az összes felárak után haszonkulcsot engedélyezni. Az Árkormánybizottság által engedélyezett megállapított haszonkulcsok a felárak alk. kül. alapárak után is méltányos hasznolt bizossítanak a vendéglátó iparnak. Azonkívül megengedte az Árkormánybizottság azt is, hogy az elmondták szerint kikalkulált fogyasztói árhoz a vendéglátó iparosok az általuk felszámítható forgalmi adót külön hozzáadassák.

A haszonkulcsok alkalmazásának ilyen értelmezését a vendéglátó ipar érdekképviselei megnyugvással vették tudomásul.

Krčmari su se višepot pretožili, kaj se njim ne tolmačiju dobro naredbe, kak se smeju cene pijače povisiti i kulko smeti pre tem zaslužiti. Ove dane su bili zastupniki krčmarov pre vladinom komišaru za cene i prosili su točne naruke, kak se smeju cene za pijače zrečunati. Pre vladinom komišaru za cene su njim ovak restolnačili stvar:

Krčmari smeju zarečunati dobička samo pre oni ceni, za kulko kupnjeju, i kulko njim je bilo dozvoleno draže kupiti. Za ono, kaj su se med tem cene povisile pre špiritusa, ne smeti dobička rečunati, ovo je smeti samo golo prebiti k ceni pijače.

Ovo respoženje vladinoga komišara za cene je zato bilo potrebno, kajti pređi, kak su se hapili špiritusa povati, su krčmari i tak s preveč velkim dobičkom delali, a zvun toga ve krčmari imaju čuda više posla. Pak zbog toga ne bi bilo za pivec pravično, ako bi si smeli još i pre povišenaj cenaj dobička računati. Hasen, kulko njim je vladin komišar za cene dosvolil i prez povišene cene, njim i tak lepo da zaslužiti. Zvun toga njim je vladin komišar za cene dozvolil još i to, kaj si moreju, k na po gornjem zrečunatem cenam još i prometnu porciju koaj zrečunati.

Zastupniki krčmarov su bili s tolnačenjem, kak se ima dobiček rečunati, zadovoljni.

HIREK

— Uj ügyész megbizott a csáktornyal főszolgabírásnál.

Zala vármegye alispánja dr. Szabad Lajost, lapunk főszerkesztőjét a csáktornyai járás főszolgabírója, mint rendőr ibünetbíró mellé ügyész megbizottként azonnali hatállyal kirendelte.

— Novi zastupnik državnoa tužitelja, pre kotarskom poglavaru v Čakovcu.

Vicešpan Zalavármegyeje je dr. Szabad Lajoša, glavnoga vurednika našega lista, postavil za zastupnika državnoa tužitelja pre kotarskom poglavaru, kajti sodcu za policajske štrofe, v Čakovcu stem, kaj mora mesto mam savzeti.

— Kinevezték a perlaki trachoma-kórház főorvosát.

A m kir. belügyminiszter a perlaki m. kir. szemkórház főorvosi teendőinek ideiglenes ellátásával dr. Fazekas József budapesti állami szemkórházi orvost, szemszakorvost bizta meg.

— 71:5 millió zsák kávét égettek el eddig Braziliában

(MN) Az európai piac kiesésével Brazília kávévásárlóinak egyharmad részét elvesztette. Mivel Amerika Európa elvesztéséért nem tudta Braziliát teljes mértékben kárpótolni, Brazília a folyó év első öt hónapjában ismét kénytelen volt 400.000 zsák kávét elégetni, mivel ennek a mennyiségnek elraktározására már nem állottak tőrházak rendelkezésére. Ezzel Brazília 1931 óta összesen 71.47 millió zsák kávét égetett el, ami az egész föld két évi kávétermésének felel meg.

SÁRE CZ ANTAL

KATOLIKUS KÖNYV-
ÉS PAPIRKERESKEDÉS
KÖNYVNYOMDA ÉS KÖNYVKÖTÉSZET

KATOLÍCKI ŠTACUN
ZA KNIGE I PAPER
ŠTAMPARIJA I VEZANJE KNIG

CSÁKTORNAYA, HORTHY MIKLÓS TÉR 13. SZÁM

(SÁFRÁN LAJOS-FÉLE HÁZ)

Mindennemü elemi-, polgári- és kereskedelmi-iskolai könyvek és tanszerek, térképek, atlaszok, töltőtollak és ceruzák, finom levélpapír, üzleti könyvek és szépirodalmi és zeneművek, mindenféle iskolai és községi nyomtatványok kereskedése. * Elvállalja mindennemü iskolai, üzleti, községi és magánhasználatu könyvek bekötését. * Elfogad bélyegző- és pecsét-megrendeléseket.

Trži sako formu školske knige za narodne, purgarske i trgovačke škole i se školske stvari, mape, atlase, nalejana pera i plajbase, fine papere za liste pisati, štacunske knige, romane, note sakoformu školske i općinske štamparije. * Zeme prek za vezati sakoformu školske, trgovačke i privatne knige. * Moči bešteltati pečate i štambile.

Gyors kiszolgálás!
Szolid árak!

Fletno podvorimo!
Fal cene!

